

nyok véleményünk szerint több nevelővágást – alacsony törzsszámuk miatt – már nem kaphatnak, a további esedékes fahasználatok már a felújítást célzó bontóvágások lesznek.

Tisztában vagyunk azzal, hogy kísérletünkben messzemenő következtetések még nem vonhatók le, szerény tapasztalataink közlésével az erdőgazdálkodók, a gyakorlati erdőművelők figyelmét szeretnénk felhívni, s talán kérni is őket az új eljárások üzemi méretű, gyakorlati kipróbálására, majd tapasztalataik közlésére.

Összefoglalás

A szerzők három különböző gyérítési eljárás hatását vizsgálták egy bükkös állományban 78-85 éves kor között.

A kísérlet első eredményeként megállapították, hogy a minőségi csoportos gyérítés, hagyományos válogató gyérítés, és célátmérős gyérítés közel azonos hatást gyakorolt a faállomány fatermési tényezőire.

A kísérlet folytatásához kérik a hasonló erdőkezelési eljárásokkal foglalkozó szakemberek, kutatók véleményét javaslatokat.

◆ ◆ ◆

Zusammenfassung

Die Verfasser untersuchten die Auswirkungen drei verschiedenen Durchforstungsverfahren in einem Buchenwald im Alter 75-85 Jahre.

Unter ersten Ergebnissen feststellten Sie dass die qualitative Gruppendurchforstung, die herkömmliche Durchforstung und die Zielstärkennutzung auf die Faktoren der Volumenleistung der Beständen fast gleiche Wirkungen ausüben.

Für die Fortsetzung der Versuche bitten die Verfasser um die Meinungen, Vorschlägen der mit ähnlichen Verfahren sich beschäftigen Fachmänner.

Irodalom

Heck, C. R. (1898): Freie Durchforstung. Mündener Forstl. Hefte, H. 13, 18-54. 90

Kaán K. (1905): Erdőgyerítés. Erdészeti Lapok. 44. 8: 623-680

Kató F. (1990): A minőségi csoportos gyérítés. Erdészeti és Faipari Tudományos Közlemények. Sopron

Mendlik G. (1980): Erdőnevelési modellek jelentősége a bükkösök fatermesztésében. Erdészeti és Faipari Tudományos Közlemények. 1: 109-114.

Reininger, H. (1989): Zielstärken-Nutzung. Österreichischer Agrarverlag, Wien

EU-csatlakozás

Az erdészeti információs rendszer fejlesztése (PHARE Projekt) témakörben tartott sajtótájékoztatót az Állami Erdészeti Szolgálat. Dr. Nyujtó Ferenc kabinetfőnök, a projekt Irányító Testületének elnöke ismertette a programot. (Lásd Erd. Lapok 2002. dec. szám.) Richard Lammel projektvezető és Reinhard Ferchland csatlakozási tanácsadó válaszoltak a feltett kérdésekre.

A program célja:

A magyarországi erdészeti ágazat jogi és intézményi hátterének átalakítása az EU követelményeinek megfelelően, valamint a statisztikai, a nyilvántartási és az információs rendszer korszerűsítése.

A várható eredmények:

1. Ahol szükséges, javaslatok új vagy módosított, EU-konform szabályzatok kidolgozására a program által lefedett területeken.

2. Az érintett fő eljárásokat az ÁESZ keretén belül az EU-szabványok figyelembe vételével fejlesztik tovább.

3. Az ÁESZ jelenlegi, hagyományos információs rendszere stratégiájának és struktúrájának fejlesztése.

4. Térinformatika alapú információs rendszer fejlesztése, különös hangsúlyt fektetve az alábbi területekre:

- erdőleltározás,
- erdőtervezés,
- erdészeti hatósági feladatok,
- az erdészeti finanszírozási és támogatási rendszer.

5. Adatkapcsolatok létrehozása az ÁESZ és a partnerek között.

6. A képzési tervek és programok elkészítése, lebonyolítása.

Kérdésre válaszolva megtudtuk azt is, hogy az EU-n belül az állami és a magánerdők aránya a tagországok belülgye, tehát Magyarországot sem fogja nyomás érni a jelenlegi arányok megváltoztatásával.

A sajtótájékoztatót dr. Csóka Péter ÁESZ főigazgató projektvezető irányította.

Pannónia nyár csemete különböző méreteken kapható. Ár megegyezés szerint. Szállítás megoldható. Hanság Faiskola Kapuvár Tel.: 30/975 8235

A TANÁCS 1999. május 17-i 1257/1999/EK RENDELETE az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapról (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről.

VIII. FEJEZET ERDŐGAZDÁLKODÁS

29. cikk

1. Az erdőgazdálkodás támogatása hozzájárul a vidéki térségekben az erdők gazdasági, ökológiai és társadalmi szerepének a fenntartásához és fejlesztéséhez.

2. A támogatás egy vagy több alábbi célkitűzést segít elő:

- a fenntartható erdőgazdálkodás és az erdészet fejlesztése,
- az erdészeti erőforrások megóvása és javítása,
- az erdőstített térségek kiterjesztése.

3. A támogatás csak magánszemélyek, azok társaságai vagy önkormányzatok és azok társaságai tulajdonában levő erdők és területek vonatkozásában adható. Ez a korlátozás nem vonatkozik a 30. cikk (1) bekezdésének hatodik fordulatában megállapított intézkedésekre.

4. A támogatás hozzájárul a Közösség és a tagállamok által nemzetközi szinten vállalt kötelezettségek teljesítéséhez. Nemzeti vagy alacsonyabb szintű erdészeti programokon, vagy azokkal egyenértékű olyan intézkedéseken alapul, amelyek figyelembe veszik az európai erdők védelméről szóló miniszteri konferenciák által kidolgozott kötelezettségvállalásokat.

5. A Tanács 1992. július 23-i, a Közösség erdőinek tűz elleni védelméről szóló 2158/92/EGK rendeletének* rendelkezései szerint nagy vagy közepes erdőtüz kockázatú térségekként besorolt területekre vonatkozóan a jelen rendelet alapján javasolt intézkedéseknek meg kell felelniük a tagállamok által a 2158/92/EGK rendelet rendelkezései szerint előterjesztett erdővédelmi terveknek.

30. cikk

1. Az erdőgazdálkodási támogatás egy vagy több alábbi intézkedésre vonatkozik:

(* HL L 217. szám, 1992. 07. 31., 3. o. A 308/97/EK rendelettel (III. I. 51. szám, 1997. 02. 21., 2. o.) módosított rendelet.)

– a 31. cikk szerint nem jogosult földterület erdősítése, feltéve, hogy a telepítés a helyi körülményekhez alkalmazkodik és összeegyeztethető a környezeti viszonyokkal,

– olyan erdőgazdálkodási befektetés, amelynek célja az erdők gazdasági, ökológiai vagy társadalmi értékének jelentős mértékű növelése,

– az erdészeti termékek betakarítási, feldolgozási és értékesítési módszereinek fejlesztését és ésszerűsítését szolgáló befektetés: a fa nyersanyagként történő feldolgozásával kapcsolatos támogatott befektetések az ipari feldolgozást megelőző munkaműveletekre korlátozódnak,

– az erdészeti termékek új felhasználási és értékesítési lehetőségeinek elősegítése,

– erdőtulajdonos társaságok létrehozása, amelyek célja a tagok számára történő segítségnyújtás a fenntartható és hatékony erdőgazdálkodás fejlesztésében,

– természeti katasztrófák és tüzek által károsított erdészeti termelőképesség helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése.

2. A befektetésekre a 7. cikk második albekezdése kivételével az I. és VII. fejezetekben megállapított szabályok vonatkoznak.

31. cikk

1. Támogatásban részesül a mezőgazdasági területek erdősítése, amennyiben a telepítés alkalmazkodik a helyi körülményekhez és megfelel a környezeti feltételeknek.

A támogatás a telepítési költségeken túlmenően az alábbiakat tartalmazhatja:

– erdősített területek után a gondozás költségeinek fedezésére ötéves időszakra járó hektáronkénti éves juttatás,

– az erdősítésből eredő jövedelemkiesés fedezésére az erdősített területek után legfeljebb húsz évig járó hektáronkénti éves juttatás olyan gazdálkodók, illetve azok társulásai számára, akik az erdősítést megelőzően az érintett földterületen gazdálkodtak, vagy bármely más magánjogi személy számára.

2. Mezőgazdasági területek állami hatóságok által vállalt erdősítése esetében a támogatás csak a telepítés költségeit fedezi.

3. Mezőgazdasági területek erdősítéséért nem adható támogatás

– korai nyugdíjazási támogatásban részesülő gazdálkodóknak,

– karácsonyfa-nevelő telepek létesítésére.

Rövid távon művelt, gyors növésű fajták esetén erdősítési támogatás csak a telepítés költségeinek fedezésére adható.

4. Az elmaradt jövedelem fedezésére járó éves közösségi támogatás maximális összegeit a melléklet tartalmazza.

32. cikk

1. Az alábbi tevékenységek érdekében az azokhoz kapcsolódó intézkedésekre a kedvezményezettek kifizetésben részesülnek, amennyiben az intézkedések az adott erdők védelmi és ökológiai értékeit fenntartható módon biztosítják, és a végrehajtandó intézkedéseket, illetve azok költségeit szerződésben rögzítették:

– közérdekű védelmi és ökológiai szerepet betöltő erdők ökológiai stabilitásának megőrzése és javítása, amennyiben az ilyen erdők fenntartására és fejlesztésére vonatkozó intézkedések költségei meghaladják az erdészetből származó jövedelmet,

– tűzgátak mezőgazdasági intézkedések révén történő fenntartása.

2. A kifizetéseket a mellékletben rögzített minimális és maximális értékek között határozzák meg a végrehajtott intézkedések tényleges költségei alapján, a szerződésben korábban előírtak szerint.

1257/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályokról

8. SZAKASZ ERDÉSZET

24. cikk

Az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 29. cikkének (3) bekezdése szerinti támogatásból kizárt erdők az alábbiak:

(a) központi vagy regionális kormányzatok, vagy állami tulajdonú vállalatok tulajdonában lévő erdő vagy egyéb fás terület,

(b) királyi tulajdonban lévő erdő és egyéb fás terület,

(c) olyan jogi személyek tulajdonában lévő erdők, amelyek tőkéjének legalább 50%-a az (a) és (b) pontokban hivatkozott intézmények kezében van.

25. cikk

Az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 31. cikke szerint az erdősítési támogatásra jogosult mezőgazdasági területet a tagállam határozza meg, és az olyan szántóföldet, gyepterületet, állandó legelőket és évelő növények termelésére

használt területeket foglalhat magában, ahol rendszeres gazdálkodás folyik.

26. cikk

1. Az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 31. cikk (1) bekezdés második albekezdés második fordulatának alkalmazásában a „gazdálkodó” olyan személy, aki munkaidejének egy lényeges részét mezőgazdasági tevékenységekre fordítja és jövedelmének jelentős része ebből származik a tagállam által meghatározott részletes kritériumok szerint.

2. Az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 31. cikke (3) bekezdés második albekezdésének alkalmazásában a „rövid távon termelt gyorsan növő fajok” olyan fajokat jelentenek, amelyek forgási ideje (ugyanazon a helyen két ki-termelő vágás közti időszak) rövidebb 15 évnél.

27. cikk

1. Az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 32. cikke alapján nem részesülhetnek támogatásban olyan területek, amelyekre a rendelet 31. cikke alapján támogatást nyújtottak.

2. Az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 32. cikke (1) bekezdésének második fordulata szerint mezőgazdasági intézkedések révén fenntartott tűzpázták céljából nem lehet kifizetéseket teljesíteni olyan területekre, amelyek agrár-környezetvédelmi támogatásban részesülnek.

A kifizetések következetes összhangban vannak minden, a közös piaci szervezetek szerinti termelés-visszafo-gással és a közösségi támogatás egyéb korlátozásával, valamint figyelembe veszik a közös piaci szervezetek alapján járó kifizetéseket.

(Az Európai Közösségek Hivatalos Lapja)

**Az OEE
elnöksége és a
szerkesztőség
ezúton köszöni
az újról
jókívánásokat.**

EU-csatlakozás: veszélyek és lehetőségek

A Natura 2000 hálózat bevezetése Magyarországon

A csatlakozásból adódó infrastrukturális fejlesztések, az intenzív mezőgazdasági termelést serkentő támogatások és a hagyományos gazdálkodási módok feladása jelenthetik a legnagyobb veszélyt hazánk élővilágára – hangzott el azon a konferencián, amelyet december 5-én Budapesten rendezett a WWF Magyarország és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME). A konferencia az európai uniós csatlakozásunk egyik feltételeként kialakítandó Natura 2000 hálózat bevezetését kívánta elősegíteni, amely természeti értékeink védelmének új eszköze lehet.

Az uniós csatlakozás természetvédelmi szempontból számos veszélyt és lehetőséget rejt magában – hívták fel a

figyelmet a szakértők a WWF Magyarország és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület *Természetvédelem az EU-ban – A Natura 2000 hálózat bevezetése Magyarországon: potenciális veszélyeztető és egyéb tényezők* című konferenciáján Budapesten. A szakmai találkozó fő célja az volt, hogy lehetőséget teremtsen az érintett kormányzati intézmények, civil és tudományos szervezetek, valamint a gazdálkodók közötti véleménycserére, hiszen az elkövetkezendő alig másfél éves intenzív előkészítő munkában és az azt követő megvalósításban szükség van a szereplők közötti szoros együttműködésre ahhoz, hogy a hálózat bevezetése és működése sikeres legyen.

Megvédik az erdőket

Károlyi Jánost, a Közlekedéstudományi Egyesület elnökét a szavazás eredménye szerint két évig *dr. Hankó András*, a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság elnöke követi a megyei elnöki székben. Az elnökségbe pedig tíz szakmai egyesület elnökét választották be. A közgyűlésen részt vett *dr. Zettner Tamás*, a MTESZ országos elnöke, aki elmondta, hogy az utóbbi időben több oktatási intézménnyel és minisztériummal sikerült szerződésben rögzített kapcsolatot kiépíteniük, és egyre gyakrabban tartanak igényt a szakmai véleményükre. A tanácskozáson *Vaspöri Ferenc*, az Országos Erdé-

szeti Egyesület veszprémi csoportjának elnöke, az Állami Erdészeti Szolgálat Veszprémi Igazgatóságának igazgatója ismertette a megye erdőgazdálkodásának helyzetét a készülő nemzeti erdőprogram tükrében. Az 1992-es riói környezetvédelmi konferencián alakították ki a Föld erdővagyonával kapcsolatos, erre a századra vonatkozó programot, melyet Agenda 21 néven ismernek. Fontos, hogy megállítsák az erdők pusztítását, hiszen a mezőgazdasági művelés és a települések terjeszkedése miatt évente több ezer hektárrnyit irtanak ki.

(NAPLÓ)

A természetvédelem győzelme a rövid távú gazdasági érdekek felett?

A WWF és társszervezete, a TRAFFIC üdvözlö, hogy sok veszélyeztetett faj számára kedvező döntés született a nemzetközi CITES-konferencián. A „szerencsések” közé tartoznak a bálnák, a valódi mahagóni, a csikóhalak, az édesvízi teknősök, az ázsiai nagymacsák és két amazonpapagáj-faj. Kedvezőtlen döntés született azonban a cetcápa és az óriáscápa esetében. *Dr. Susan Lieberman*, a WWF-delegáció vezetője szerint „ezek a döntések nemcsak az élővilágra lesznek hatással, hanem azon emberi közösségekre is, amelyek megélhetése a fenntartható kereskedelemről függ. Emiatt különösen fontos lenne, hogy azon fajokra is mielőbb kiterjesszék a védelmet, amelyek még nem kerültek fel a veszélyeztetett fajok listájára.”

A WWF és a TRAFFIC óriási előrelépésnek tekinti, hogy a tíz éve napirenden lévő valódi mahagóni (*Suietenia macrophylla*) Brazília és Bolívia erős lobbitevékenysége ellenére is felkerült a veszélyeztetett fajok listájára. Ez a döntés még éppen időben született, hiszen ha nem vezetnek be olyan szabályozásokat, amelyek csökkentik a mahagóni törvénytelen kitermelését és csempészetét, akár öt éven belül kipusztulhatott volna a faj, veszélyeztetve a trópusi esőerdők ökoszisztémáját. Ennek megfelelően *dr. Susan Lieberman* áttörésként értékelte az igen jelentős kereskedelmi értéket képviselő valódi mahagóni felvételét a 2-es számú mellékletbe, majd hozzátette: „A CITES most először szabályozta olyan fajok nemzetközi kereskedelmét is, amelyeket eddig kereskedelmi terméknek, nem pedig az élővilág részeinek tekintettek.”

A Washingtoni Szerződés vagy más néven CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora – Egyezmény a veszélyeztetett vadon élő növény- és állatfajok nemzetközi kereskedelméről) célja, hogy az érintett növények és állatok kereskedelme ne veszélyeztesse fennmaradásukat. A szerződés a kereskedelem szabályozása révén biztosít különböző mértékű védelmet több tízezer veszélyeztetett növény- és állatfaj számára. A nemzetközi természetvédelmi célú egyezmények közül ez az egyik legnagyobb múltra visszatekintő (1975-ben írták alá) és a legszélesebb körű (161 állam írta alá).

A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar Erdővagyon-gazdálkodási Intézete felvételt hirdet

1 FŐ TUDOMÁNYOS SEGÉDMUNKATÁRS részére

Bérezés: bruttó 144 000,- Ft/hó

Feladata: az Országos Erdészeti és Vadgazdálkodási Tesztüzem-hálózathoz kapcsolódó feladatok elvégzése.

Feladatokhoz kapcsolódó (okleveles erdőmérnöki, vadgazdamérnöki és környezetmérnöki) végzettség és idegennyelv-tudás előnyt jelent.

Továbbá lehetőséget biztosítunk *polgári szolgálatosoknak* munkavégzésre az Erdővagyon-gazdálkodási Intézet Tanszékein. A polgári szolgálatos tevékenysége kiterjed az informatika, erdőszeti gazdaságtan és marketing területekre.

Jelentkezni lehet: NYME Erdővagyon-gazdálkodási Intézet, 9400 Sopron, Bajcsy-Zs. u. 4., Telefon/Fax: 99/ 329-911 e-mail: uzemtan@emk.nyme.hu